

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΤΜΗΜΑ

ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ Ι

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ιδιαιτεράματα.gr

Κανόνες Διεθνούς Δικαίου :

1. Το έθιμο
2. Οι επιμέρους Συμφωνίες
3. Οι Διεθνείς Οργανισμούς
4. Οι μονομερείς δηλώσεις – δεσμεύσεις

Πιο αναλυτικά : Αρχικά οι συμπεριφορές των κρατών τροποποιούνται με άτυπες – άγραφες συμφωνίες (έθιμο). Αργότερα που οι ρυθμίσεις γίνουν πιο λεπτές, συγκεκριμένες και λεπτομερείς, τα κράτη υπογράφουν επίσημες συμφωνίες. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συμφωνία που προάγει το κοινό όφελος των κρατών που την συνάπτουν. Κανόνες Διεθνούς Δικαίου αποτελούν αναμφίβολα οι Συνθήκες καθώς και οι δεσμεύσεις πολιτικών προσώπων

* Για να δεσμεύσει κάποιον ένας κανόνας Διεθνούς Δικαίου πρέπει πρώτα να τον έχει αποδεχτεί ηθελημένα.

Επικουρικές Αρχές : Στις επικουρικές αρχές ανήκουν αποφάσεις – γνώμες του Διεθνούς Δικαστηρίου που αφορούν συγκεκριμένες περιπτώσεις (νομολογίες)

Γενικές Αρχές : Πρόκειται για τις γενικές αρχές που γίνονται αποδεκτές από τις προηγμένες – πολιτισμένες χώρες (όχι δεσμευτικά πολιτισμένες)

Γνώμες Διεθνολόγων : Συχνά γίνεται επίκληση σε σύγχρονους αλλά και σε παλαιότερους αξιόλογους διεθνολόγους (π.χ Kelsen)

Από τη στιγμή που το Δ.Δ γίνεται αποδεκτό από ένα κράτος τίθεται το ζήτημα για το ποια θα είναι η ισχύς ως προς το εσωτερικό δικαιο του κράτους. Συνήθως το ζήτημα αυτό ρυθμίζεται από το Σύνταγμα του κάθε κράτους. Υπάρχουν δύο θεωρίες για την σχέση Διεθνούς και Εσωτερικού Δικαίου :

1. **ο μονισμός**, ο οποίος υποστηρίζει ότι το Διεθνές και το Εσωτερικό Δίκαιο ταυτίζονται.
2. **ο δυϊσμός**, ο οποίος είναι ενάντιος στην προηγούμενη θέση.

* Στην Ελλάδα η σχέση μεταξύ Διεθνούς και Εσωτερικού Δικαίου ρυθμίζεται από το άρθρο 2 παράγραφος 2 του Συντάγματος

* Το Διεθνές Δίκαιο πρωτοεμφανίστηκε τον 1⁰ αιώνα σε μια γνωμοδότηση του Ολλανδού διπλωμάτη, συγγραφέα και ποιητή Hugo de Groot ή Grotius, ο οποίος θεωρείται και ο θεμελιωτής. Στη γνωμοδότηση του αναφέρεται στην ελευθερία των θαλασσών, η οποία ισχύει μέχρι σήμερα απαράλλαχτη. Αργότερα το Δ.Δ πέρασε στα χέρια των Αυστριακών.

Σήμερα το Δ.Δ χωρίζεται σε γενικό και ειδικό :

- Στο **γενικό** Δ.Δ συγκαταλέγονται κανόνες με οικουμενική και γενική αποδοχή (erga omnes). Πρόκειται για θεμελιώδεις κανόνες για την ύπαρξη του Διεθνούς Συστήματος και Δικαίου. Είναι αναγκαστικοί κανόνες και κανείς δεν μπορεί να τους αγνοήσει (π.χ κανόνας για την απαγόρευση χρήσης βίας, κανόνας για αυτοδιάθεση)
- Στο **ειδικό** Δ.Δ υπάγονται κανόνες που ρυθμίζουν θέματα μικρότερης τοπικής εμβέλειας.

Φορείς του Διεθνούς Δικαίου :

- Τα κράτη
- Οι Διεθνείς Οργανισμοί
- Τα άτομα

Λόγοι για την Απόλυτη Ακυρότητα (σύμφωνα με Συνθ. Βιέννης) :

1) **Πλάνη** (άρθρο 48) : η λανθασμένη αντίληψη που έχει μια χώρα για κάποια γεγονότα και βάση αυτής ξεκινά την σύναξη μιας συνθήκης.

* *πλάνη περί τω δικαίω* : εσφαλμένη ερμηνεία γύρω από μία διάταξη η οποία θα αποτελέσει τη βάση για την συνθήκη.

ΕΞΑΙΡΕΣΗ: Αν στη δημιουργία του πλανημένου γεγονότος έχει συμβάλει το κράτος τότε δεν μπορεί να επικαλεστεί την πλάνη ως λόγο ακυρότητας.

2) **Απάτη** (άρθρο 49) : Το κράτος που επικαλείται απάτη έχει τη δυνατότητα να κινήσει τη διαδικασία για την ακύρωση μιας συνθήκης.

ΕΞΑΙΡΕΣΗ: Η δυνατότητα αυτή δεν παρέχεται στο κράτος που την επικαλείται μεν, αλλά από την άλλη έχει συμβάλει στο να γίνει η απάτη.

3) **Δωροδοκία** (άρθρο 50) : Η παράνομη πράξη που γίνεται με σκοπό να αλλάξει τις διαθέσεις της άλλης πλευράς για να συναινέσει (άμεση, έμμεση)

ΕΞΑΙΡΕΣΗ: Το κράτος που έχει συμβάλει στην διεξαγωγή της δωροδοκίας.

Συνθήκη του CUP DAVID :

Άρθρο 51 και 52 της Σύμβασης απαγορεύει την χρήση κάθε είδους βίας όταν συνομολογείται μία συνθήκη. Στόχος είναι η προστασία του κράτους και η αποφυγή της χρήσης ένοπλης βίας

Άρθρο 103 : οι διατάξεις του Χάρτη υπερισχύουν όλων των άλλων διατάξεων.

Jus cogens: Κανόνες Αναγκαστικού Δικαίου

Πρόκειται για κατασκευάσμα των Λατίνων για το εσωτερικό δίκαιο. Θεωρούνται κανόνες θεμελιο για να μπορεί το κράτος να έχει ευνομία και κράτος Δικαίου.

Οι τάσεις στην αντιμετώπιση του Διεθνούς Δικαίου :

- 1) Μονιστές : Αναγνωρίζουν ένα Δίκαιο, το εσωτερικό. Αν υπάρχει Δ.Δ αυτό θα επηρεάζει το κράτος , για τον λόγο αυτό θα πρέπει να ενσωματωθεί με αυτό και με τρόπο που θα προβλέπει το ίδιο. Μπαίνουν όμως σε έναν κύκλο αντίφασης γιατί αν υποστηρίζεις την ύπαρξη ενός μόνο δικαίου δεν υπάρχει λόγος να το δεσμεύει κάποιο δεύτερο (το κράτος δεσμεύεται από το Δ.Δ)
- 2) Δυϊστές : Αναγνωρίζουν και το Εσωτερικό και το Διεθνές Δίκαιο. Δίνουν έμφαση και προτεραιότητα στο Διεθνές. Κάθε κράτος θα έπρεπε να ενσωματώνει το Δ.Δ με τρόπο που προβλέπει το Σύνταγμα του

* Το πρόβλημα της ιεράρχησης των κανόνων συνήθως λύνεται σε κάποιο μακροσκελές άρθρο του Συντάγματος. Πρόβλημα παρουσιάζεται στις ισχυρές χώρες όπως οι ΗΠΑ, που δείχνουν δυσπιστία στους Διεθνείς κανόνες Δικαίου.

* Το Διεθνές Δίκαιο λειτουργεί με βάση το ατομικό συμφέρον και παράλληλα το Διεθνές Δίκαιο.

* Στην ελληνική έννομη τάξη όσον αφορά τους διεθνείς κανόνες η ιεράρχηση πηγάζει από το Σύνταγμα (άρθρο 2 παραγ.2 \ άρθρο 28 παραγ 1,2)

ΕΞΗΓΗΣΗ: Στο άρθρο 28 παραγρ.2 γίνεται η δήλωση ότι στο Ελληνικό Δίκαιο γίνεται απολύτως αποδεκτό αφενός το Εθνικό Διεθνές Δίκαιο και αφετέρου οι Διεθνείς Συμβάσεις. Οι Συμβάσεις θα επικυρώνονται μετά από συγκεκριμένη διαδικασία (Πρόεδρος Δημοκρατίας, Βουλή). Απορρέει πως μια κυβέρνηση πριν προβεί στην υπογραφή συνθήκης πρέπει να έχει εξασφαλίσει ότι θα γίνει αποδεκτή από τη βουλή της (χρονοβόρα διαδικασία). Υπάρχουν περιπτώσεις που Διεθνείς Συμβάσεις προβλέπουν ότι θα γίνουν αποδεκτές χωρίς επικύρωση (απλοποιημένη τάχιστα διαδικασία)

Ιεραρχία στους Κανόνες Δικαίου :

1. Ευρωπαϊκό Κεκτημένο
2. Σύνταγμα (καθορίζει τη θέση του Διεθνούς Δικαίου, γενικά)
3. Νόμοι
4. Συμφωνίες απλοποιημένης μορφής (διατάγματα – αποφάσεις)

* Στο άρθρο 2 παραγρ.2 αναφέρεται η παραχώρηση της εξουσίας ενός κράτους όσον αφορά τους κανόνες δικαίου στον υπερεθνικό θεσμό της Ε.Ε. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν:

1. κανονισμοί
2. πράξεις
3. οδηγίες \Rightarrow αυτοδύναμη εφαρμογή (self executed)
4. αποφάσεις

* Το Εθνικό Δίκαιο ανατρέπεται μόνο με τον τρόπο που δημιουργείται

Έθιμο (ορισμός) : η γενική πρακτική που γίνεται δεκτή ως κανόνας δικαίου

Στοιχεία Εθίμου :

- πρακτική (το εξωτερικό-αντικειμενικό στοιχείο του εθίμου)
- ομοιόμορφη πρακτική (ακολουθείται από την πλειοψηφία)
- *Opinio juris* = νομική δέσμευση (το ψυχολογικό στοιχείο)
- μεγάλο διάστημα χρόνου

Θέση του εθίμου στο Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο : Όταν μιλάμε για έθιμο μιλάμε για υπέρτερους κανόνες οι οποίοι έχουν καθολική εφαρμογή (κανόνες γενικού περιεχομένου). Υπερτερούν ακόμα και των διεθνών συμβάσεων και δεν αντλούν δεσμευτικότητα από άλλους κανόνες. Ωστόσο, σε επίπεδο εσωτερικού δικαίου βρίσκονται, ιεραρχικά, ακριβώς κάτω από το Σύνταγμα.

Εμβέλεια, Ισχύς : Οι εθιμικοί κανόνες ισχύουν ανεξάρτητα από το αν υπάρχει συναίνεση μεταξύ των κρατών (*erga omnes*). Γίνονται αποδεκτοί από τα σημερινά υφιστάμενα κράτη χωρίς αλλαγές.

* **Αναγκαστικοί κανόνες (*jus cogens*) :** Οι αναγκαστικοί κανόνες δικαίου ισχύουν παρά την βούληση του κράτους. (οι αναγκαστικοί κανόνες είναι συνήθως και εθιμικοί)

* **Διαμόρφωση Εθίμου:** Για να έχουμε διαμόρφωση εθίμου αρκεί τα συμβαλλόμενα κράτη να μην αντιτεθούν ούτε να αναιρέσουν την πρακτική που θα χρησιμοποιηθεί αλλά να την υιοθετήσουν. Ωστόσο είναι κατανοητό ότι απαραίτητη προϋπόθεση για να πραγματοποιηθεί διαμόρφωση εθίμου δεν είναι μόνο η συναίνεση μεταξύ των κρατών για την πρακτική αλλά και η δυνατότητα εφαρμογής της από αυτά.

* **Ποιοτική πλειοψηφία :** Πρέπει να περιλαμβάνονται ισχυρά κράτη που θα μπορούν να συμβάλλουν σε αυτή την ρύθμιση όπως και αυτά που μπορούν να επηρεαστούν αρνητικά από την εφαρμογή του εθιμικού κανόνα.

* **Πρακτικές Διαμόρφωσης :**

- **Θετική Πρακτική:** Δεν μιλάμε γενικά για το έθιμο αλλά για μία συγκεκριμένη πρακτική εθιμικής μορφής (π.χ Αιγιαλίτιδα ζώνη = Νορβηγία : φυσική ακτογραμμή, ευθείες γραμμές βάσης)
!!! Αιγιαλίτιδα ζώνη : μια περιοχή κοντά στις ακτές μέχρι 6 ναυτικά μίλια
- **Αρνητική Πρακτική :** Εννοούμε την αποχή από κάθε θετική ενέργεια. Η συμπεριφορά αυτή μπορεί να οδηγήσει τα κράτη στη δημιουργία εθιμικού κανόνα.
- **Βραχυπρόθεσμη ή Μακροπρόθεσμη Πρακτική :** Σε αυτήν την περίπτωση λαμβάνουμε σοβαρά τον παράγοντα του χρόνου. Η διάρκεια δείχνει εάν η αξία του εθίμου εφαρμόζεται και επαληθεύεται.
- **Στιγμιαίο έθιμο (*instant custom*)**

* Το 1945 πρωτοεμφανίστηκε η αρχή της αυτοδιάθεσης (περίπτωση εθιμικού δικαίου). Το 1950 άρχισε να αναφέρεται στην Γενική Συνέλευση.

* Νομική Πεποίθηση (opinio juris) : Η νομική πεποίθηση μπορεί να μας διακρίνει ποιες από τις πράξεις που ακολουθούν τα κράτη τις θεωρούν νομικά δεσμευτικές ή όχι. Μη δεσμευτικές χαρακτηρίζουμε τις εθιμοτυπικές πράξεις όπως π.χ τον χαιρετισμό της σημαίας, τις τιμές που αποδίδουμε στις επισκέψεις αρχηγών άλλων κρατών κ.τ.λ. Η διάκριση ανάμεσα στους εθιμικούς κανόνες και τους νομικά δεσμευτικούς κανόνες του Διεθνούς Δικαίου αποδεικνύεται από τα παρακάτω στοιχεία:

- ✓ Ο κανόνας πρέπει να γίνει αποδεκτός από όλα τα κράτη.
- ✓ Η Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου ορίζει τι είναι εθιμικό δίκαιο και ποιους κανόνες συμπεριλαμβάνονται σε αυτό.
- ✓ Το Διεθνές Δικαστήριο ύστερα από αίτημα των συμβαλλόμενων κρατών μπορεί να τοποθετηθεί για το αν ένας κανόνας είναι εθιμικός

ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Ορισμός : Η συνθήκη είναι ένα κείμενο το οποίο περιλαμβάνει όλες τις δεσμεύσεις που τα συμβαλλόμενα κράτη δεσμεύονται να τηρήσουν. Είναι το κατεξοχήν δικαιοδοτικό όργανο με το οποίο τα κράτη δημιουργούν έννομες συνέπειες και πράξεις.

* Οι συνθήκες στηρίζουν συμβατικές σχέσεις. Με την σειρά τους οι συμβατικές σχέσεις δημιουργούν την ανάγκη να δημιουργηθούν συνθήκες. (1969 Σύμβαση περί του Δικαίου των Συνθηκών)

Γιατί τα πρωτεία στη δημιουργία κανόνων ?

Απάντηση :

- Ο κόσμος έχει γίνει πολύ περίπλοκος
- Το εθιμικό δίκαιο δεν μπορούσε να καλύψει όλα τα κενά. Χρειαζόταν ακρίβεια διατάξεων.

* Από τις αρχές της δεκαετίας του '60 έχουμε την Επιτροπή του Διεθνούς Δικαίου, η οποία προετοίμασε το σχέδιο για να τεθεί υπό διαπραγμάτευση από τα κράτη. Όταν οι κανόνες τεθούν σε ισχύ τότε η Συνθήκη παράγει έννομα αποτελέσματα

* Με ποιο όμοιο κανόνα θα εφαρμόζεται μια Συνθήκη ?

Απάντηση : Το 1969 υπογράφηκε στην Βιέννη μια Σύμβαση η οποία επεξηγεί το Δίκαιο των Συνθηκών. Εξηγεί όλα τα βήματα που οδηγούν στη σύναψη των Συνθηκών. Υπάρχουν 2 κατηγορίες κανόνων στις Συνθήκες :

- ✓ Κανόνες προοδευτικής ανάπτυξης του Δικαίου.
- ✓ Κανόνες εθιμικού δικαίου

* erga omnes : οι κανόνες που έχουν ισχύ και για τα κράτη εκείνα που δεν έχουν προσχωρήσει στην εκάστοτε Συνθήκη ή Σύμβαση.

ΠΡΟΣΟΧΗ : Η Σύμβαση ισχύει για τις Συνθήκες που τέθηκαν σε ισχύ μετά την εφαρμογή της από τα δύο συμβαλλόμενα κράτη. Παράδειγμα : Ας υποθέσουμε ότι υπάρχει μια Συνθήκη μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας από το 2002. Έστω ότι η Ελλάδα έχει επικυρώσει την Σύμβαση περί του Δικαίου από το 1970, ενώ η Αλβανία την επικύρωσε χθες. Η Συνθήκη μεταξύ Ελλάδας – Αλβανίας που υπογράφηκε το 2002 δεν ισχύει για την Σύμβαση Δικαίου των Συνθηκών.

- * Αναδρομικότητα ή μη των Συνθηκών.
- * Συνθήκη – συμβόλαιο : οι συνθήκες που στηρίζονται στην αντιπαράθεση.
- * Συνθήκη – νόμος : παράγουν κανόνες δικαίου.

Χαρακτηριστικά Διεθνών Συνθηκών :

- Να διέπονται από το Δίκαιο των Συνθηκών, να έχουν νομικό αντικείμενο και να υπογράφονται από τα κράτη.
- Κοινό χαρακτηριστικό είναι ότι οδηγούν δεσμεύσεις και έχουν ίδια αντιμετώπιση από την πλευρά του Δικαίου.
- Δεν παίζει ιδιαίτερο ρόλο ο τύπος μιας Συνθήκης.

Τα Στάδια σύναψης των Συνθηκών

1^ο Στάδιο : η διαπραγμάτευση

Ο πρωθυπουργός επιλέγει τους προσανατολισμούς της χώρας, ενώ ο Υπ. Εξωτερικών μέσω αντιπροσώπου διαπραγματεύεται τα περί της Συνθήκης. Έχει στην κατοχή του το λεγόμενο «πληρεξούσιο έγγραφο» που το χορηγεί ο ίδιος ο Υπουργός προκειμένου να λυθούν όλα τα ζητήματα που θα προκύψουν. Κάθε πλευρά προβάλλει τους δικούς της όρους και προθέσεις γιατί, όπως είναι λογικό, κάθε χώρα έχει τάση προς τα δικά της συμφέροντα. Στο τέλος όταν και οι δύο πλευρές καταλήξουν κάπου, θα δεσμευτούν ότι το κείμενο θα υπογραφεί από το άτομο το οποίο έχει την αρμοδιότητα για την υπογραφή. Στη διμερή διαπραγμάτευση τα πράγματα είναι απλά. Η συμφωνία όταν είναι έτοιμη πάει «προς υπογραφή»

2^ο Στάδιο : ο τρόπος υιοθέτησης του κειμένου.

Ο τρόπος υιοθέτησης του κειμένου είναι πολυμορφικός. Ένα κείμενο Συνθήκης το οποίο πρόκειται να τεθεί σε ισχύ πρέπει πρώτα να υπάρξει αποδοχή του κειμένου από τα κράτη. Τις περισσότερες φορές το κείμενο τίθεται προς ψηφοφορία, συνήθως τα 2/3 πρέπει να δεχθούν. Στην διαδικασία consensus τα κράτη δεν ψηφίζουν. Αυτό που γίνεται είναι ότι ο πρόεδρος της διαπραγμάτευσης θεωρεί ότι όλοι συμφωνούν και προχωρά. Η Σύμβαση διαφυλάσσεται αλλά μπορεί να μην τεθεί σε ισχύ για τα κράτη που δεν θα υπογράψουν. Τρόποι ψήφισης :

- ο Ψηφοφορία (αποδοχή από τα 2/3)
- ο Consensus (ο πρόεδρος της διαπραγμάτευσης προσπαθεί να ικανοποιήσει και τις δύο πλευρές)

* Αρνητικό consensus : όταν υπάρχουν πολλά κράτη που δεν συμφωνούν ή δεν αποδέχονται με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος η Σύμβαση να μην τεθεί σε ισχύ ποτέ ή να αργήσει.

* Θετικό consensus : όταν έχουμε ένα τελικό κείμενο που θα τεθεί σε ισχύ.

3^ο Στάδιο : η υπογραφή της Συνθήκης

Η υπογραφή είναι το στάδιο που οδηγεί στην ολοκλήρωση της διαδικασίας, δηλαδή στην επικύρωση. Δεν γεννά καμιά νομική δέσμευση, αν και αυτό δεν είναι απόλυτο. Από την υπογραφή μέχρι την επικύρωση το κράτος που υπογράφει δεν πρέπει να προβεί σε ενέργειες που θα καταστρέψουν τον σκοπό της Συνθήκης. Μόνο με την υπογραφή δεν γεννάται δέσμευση. Ο Υπ. Εξωτερικών προσκομίζει το κείμενο στην Βουλή προς κύρωση και επικύρωση.

Κύρωση : η ψήφιση από την Βουλή

Επικύρωση : πράξη έκδοσης και επικύρωσης από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε συνεργασία με την Κυβέρνηση.

* Κύρωση και επικύρωση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όσον αφορά το ελληνικό κράτος .

4^ο Στάδιο : η υιοθέτηση / προσχώρηση της Συνθήκης

Συνθήκες :

- Κλειστές (δεν προσχωρούν άλλα κράτη)
- Ανοικτές (προσχωρούν ακόμα και κράτη τα οποία δεν συμμετείχαν στην υπογραφή της Συνθήκης)

Όταν μια Συνθήκη έχει επικυρωθεί πρέπει να πρωτοκολληθεί στην Γραμματεία Ηνωμένων Εθνών και έτσι αποκτά το δικαίωμα της δημοσιότητας. Η πρωτοκολλήσει γίνεται επιβάλλεται από το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ και θεωρείται απαραίτητη για την τυπική ισχύ της Συνθήκης. Την πρωτοκόλληση της Συνθήκης αναλαμβάνει ένα από τα άτομα που έχουν υπογράψει την Συνθήκη.

* Οι κανόνες του Διεθνούς Δικαίου υπερισχύουν από την εσωτερική έννομη τάξη. Για την ενσωμάτωσή τους γίνεται ένας συνδυασμός εκτελεστικών και νομοθετικών λειτουργιών. Η κυβέρνηση φέρνει 1 σύμβαση / συνθήκη στη Βουλή προς ψήφιση, ενώ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναλαμβάνει την έκδοση και δημοσίευση αυτών. Οι πράξεις του Προέδρου της Δημοκρατίας δεσμεύουν την χώρα διεθνώς (μπορεί να κηρύξει και πόλεμο). Οι Συμβάσεις που προκύπτουν από την Βουλή καταλήγουν σε νόμο και αφορούν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

- Άρθρο 28 παρ.2 : Όταν εκχωρούνται αρμοδιότητες σε έναν διεθνή οργανισμό, τότε απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία 3/5, για να πραγματοποιηθούν οι οποίες ενέργειες (ΕΟΚ, αφορά την ενσωμάτωση του Διεθνούς Δικαίου στην εσωτερική έννομη τάξη) # Άμεση και αυτοδύναμη εφαρμογή των διατάξεων του Διεθνούς Δικαίου.(σε αυτή την περίπτωση δεν παρεμβαίνεται η Βουλή)
- Άρθρο 27 παρ.2 : Απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των βουλευτών για διέλευση ή παραμονή ξένων στρατευμάτων. Ωστόσο το NATO και άλλες διεθνείς συμμαχίες δεν χρειάζονται άδεια. Η συγκατάθεση της Βουλής δεν είναι απαραίτητη στις συμφωνίες απλοποιημένης μορφής αρκεί η έγκριση του Υπ. Εξωτερικών ή Προεδρικό Διάταγμα.

Είδη Συμφωνιών :

- Εκτελεστικές συμφωνίες : ονομάζονται εκείνες που συνάπτονται έπειτα από μια άλλη συμφωνία. Με αυτό τον τρόπο μπορούν διεθνείς συμφωνίες να γίνουν νόμοι του κράτους.
- Τεχνικού – Διοικητικού περιεχομένου συμφωνίες : αναφέρονται σε απλούστερα ζητήματα.
- Στρατιωτικά θέματα.
- Μη δεσμευτικές συμφωνίες : «Gentlemen agreement». Το αντικείμενο με το οποίο ασχολούνται αυτές οι συμφωνίες δεν απαιτεί νομική ρύθμιση.
- Πολιτικές συμφωνίες : έχουν πολιτική δέσμευση

* Οι κανόνες εθιμικού δικαίου σε δεσμεύουν . Εφόσον είναι δεσμευτικοί πρέπει να τους θεωρούμε «ομπρέλα» του εσωτερικού δικαίου. Κύριος εκπρόσωπος του δικαίου είναι τα δικαστήρια. Για να εφαρμόσουν έναν κανόνα πρέπει να είναι γραπτός.

* Οτιδήποτε παραλαμβάνει η Βουλή με εντολή, το ενσωματώνει στην εσωτερική έννομη τάξη και το λαμβάνει ως έχει. Σε ότι παίρνει η Βουλή για ενσωμάτωση στο εσωτερικό εθιμικό δίκαιο και σε όλα τα άλλα δεν μπορεί να κάνει καμία παρέμβαση.

* Στάδια επικύρωσης κατά το Διεθνές Δίκαιο

1^ο Στάδιο : κύρωση ή υιοθέτηση από την Βουλή

2^ο Στάδιο : έκδοση και δημοσίευση.

* Μια διεθνής συνθήκη πρέπει να δημοσιευθεί γιατί η δημοσίευση είναι απαραίτητη για την εσωτερική έννομη τάξη καθώς έτσι επικυρώνεται η συνθήκη και ισχύει καθώς αυθεντική πηγή των νόμων είναι η Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

!!! Την δημοσίευση πρέπει να την αντιπροσωπεύουμε με άλλου είδους δημοσίευση όπως αυτή που γίνεται από τον ΟΠΕ. Γενικότερα μια συνθήκη που δεν έχει δημοσιευθεί – πρωτοκολληθεί δεν μπορούμε να την επικαλεστούμε.

* Επιφυλάξεις :

Επιφυλάξεις στο Διεθνές Δίκαιο και συγκεκριμένα ως προς το Δίκαιο των διεθνών συνθηκών ονομάζουμε την επιθυμία ενός κράτους να μην εφαρμόσει την διάταξη μιας συνθήκης πριν αυτή υπογραφεί. Τότε η συνθήκη υπογράφεται κανονικά και συμπεριλαμβάνει την επιφύλαξη τους κράτους ως προς κάποια διάταξη. Το συγκεκριμένο κράτος δεσμεύεται για όλα τα άρθρα της συνθήκης πλην αυτής για την οποία επιφυλάσσεται. Οι επιφυλάξεις δεν ισχύουν σε διμερείς συνθήκες.

Οι επιφυλάξεις επιτρέπονται με τη Συνθήκη της Βιέννης το 1969. Συγκεκριμένα σ' αυτή τη Συνθήκη αναφέρεται ότι οι επιφυλάξεις θα απαγορεύονται ανάλογα με την επιθυμία των συμβαλλόμενων μερών της συνθήκης και αυτό θα αναφέρεται στη συνθήκη. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι επιφυλάξεις απαγορεύονται ρητά (π.χ στην καινούργια Συνθήκη για το Δίκαιο της Θάλασσας το 1982)

Στην περίπτωση όπου οι επιφυλάξεις επιτρέπονται, αλλά πρέπει να έχουν γίνει πρώτα αποδεκτές από τα άλλα κράτη, τότε κάποιο κράτος μπορεί να διατυπώσει μια

επιφύλαξη η οποία θα ισχύει για τις σχέσεις μεταξύ των κρατών που την έχουν δεχτεί ενώ για τα υπόλοιπα η συνθήκη θα ισχύει απaráλλαχτη.

Περιορισμό αποτελεί το γεγονός ότι οι επιφυλάξεις πρέπει να διατυπώνονται κατά τη διάρκεια της περιόδου της υπογραφής ή της επικύρωσης. Επιπλέον μια επιφύλαξη γίνεται δεκτή από τα συμβαλλόμενα κράτη μιας συνθήκης μέσα σε περίοδο ενός έτους από την υπογραφή της συνθήκης. Ακόμα οι επιφυλάξεις απαγορεύονται, συνήθως, στις διατάξεις οι οποίες αποτελούν τον θεματικό πυρήνα μιας συνθήκης. Τέλος οι επιφυλάξεις είναι αποδεκτές στις περιπτώσεις ερμηνευτικών δηλώσεων.

* Τήρηση των Διεθνών Συνθηκών :

Τα κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εφαρμόσουν πλήρως τις διατάξεις της Συνθήκης που έχουν συμφωνήσει. Η Συνθήκη χωρίς τήρηση υποχρεώσεων είναι γράμμα κενό. Η τήρηση των Συνθηκών που επιβάλλεται σε όλες τις Συνθήκες είναι κανόνας εθιμικού δικαίου.

«*pacta sunt servanda*» = κανόνας του ρωμαϊκού δικαίου που αφορούσε τις συμβατικές σχέσεις ιδιωτικού δικαίου, γρήγορα όμως πέρασε στο Διεθνές Εθιμικό Δίκαιο. Επίσης επιβάλλει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα των συνθηκών.

Σύμβαση της Βιέννης (1969) : Χαρακτηριστικό των διατάξεων της Σύμβασης για το Δίκαιο των Συνθηκών :

- Οι Συνθήκες ισχύουν για όλα τα κράτη.
- Έθιμο
- Κοινωνιολογικά είναι η βούληση των κρατών

Για να τηρηθεί η Συνθήκη θα πρέπει να έχει τεθεί σε ισχύ και αυτό είναι αναμφισβήτητο. Πριν τεθεί σε εφαρμογή πρέπει να ξέρουμε την έκταση των υποχρεώσεων, να έχει κατατεθεί επιφύλαξη κτλ και μετά να φτάσουμε στην τήρηση των συνθηκών. Ανώτερος στόχος των συνθηκών είναι η ικανοποίηση των συμφερόντων.

Παράδειγμα : Σύμβαση της Βιέννης (1969)

ΚΡΑΤΟΣ Α
1970

ΚΡΑΤΟΣ Β
1975

Η Συνθήκη ισχύει για το ΚΡΑΤΟΣ Α αλλά όχι για το Β, άρα για τις μεταξύ τους σχέσεις δεν ισχύει η Σύμβαση της Βιέννης, εκτός και αν αποτελεί έθιμο. Ανάμεσα στα δύο κράτη ισχύουν οι κανόνες του Εθιμικού Δικαίου *ex tunc* γιατί το Β υπέγραψε τη Σύμβαση του 1969 αργότερα από το Α. Δεν ισχύουν στις μεταξύ τους σχέσεις οι κανόνες *ex tunc*, οι προοδευτικοί κανόνες δικαίου. (θα ισχύουν μετά την υπογραφή, δηλ. μετά το 1975)

ΕΞΗΓΗΣΗ

Ex nunc: από την στιγμή που έχει τεθεί σε εφαρμογή και ισχύει για κανόνες προοδευτικού δικαίου

Ex tunc: αναδρομική ισχύς (για οποιαδήποτε συνθήκη ανεξαρτήτως χρόνου) και ισχύει μόνο για διατάξεις που είναι εθιμικού δικαίου.

* Σύνθεση Βουλήσεων :

- ουσιαστική
- διαδικαστική : τα κράτη που προσχώρησαν θα ήθελαν η συμφωνία να παράγει έννομα αποτελέσματα.

* Σκοπός Συμφωνίας : Να ισχύει μόνο μεταξύ των συμβαλλομένων ή και αντισυμβαλλομένων κρατών που έχουν συμφωνήσει σε μια συνθήκη που θα παράγει έννομα αποτελέσματα.

* Υπάρχει περίπτωση να παράγει μια συνθήκη έννομα αποτελέσματα και για κράτη που δεν είναι μέρη της ? Απάντηση :

Σύμφωνα με τα άρθρα 34 – 38 της Σύμβασης της Βιέννης :

- ✓ Δεν μπορούν να αφορούν σε τρίτα κράτη ή να δημιουργούν δικαιώματα σε τρίτα κράτη συνθήκες που συμφωνούνται μεταξύ δύο μερών – κρατών (εκτός αν επιτρέπεται από ειδικές περιπτώσεις)
- ✓ Δεν μπορεί να δημιουργεί υποχρεώσεις και βάρη σε τρίτα κράτη
- ✓ Δεν υπάρχει Συνθήκη που να δημιουργεί υποχρέωση ή δικαίωμα χωρίς την συγκατάθεση τρίτου κράτους.

Σύμφωνα με το άρθρο 35 της Σύμβασης (ορίζει το πώς δημιουργούνται υποχρεώσεις σε τρίτα κράτη) : Για να δημιουργηθούν υποχρεώσεις σε τρίτα κράτη :

- Πρέπει να υπάρχει ως πρόθεση των συμβαλλομένων κρατών.
- Πρέπει το κράτος πρέπει να δώσει ρητή, έγγραφη συγκατάθεση ότι αποδέχεται αυτή την υποχρέωση

Για να δημιουργηθούν υποχρεώσεις για τρίτα κράτη :

- Πρέπει τα συμβαλλόμενα να έχουν κατανοήσει ότι δημιουργούν δικαιώματα υπέρ αυτού.
- Πρέπει να υπάρχει έγκριση από το τρίτο κράτος (το τρίτο κράτος μπορεί να συναινέσει και μέσω της σιωπής του)
- Στην περίπτωση της τροποποίησης των διατάξεων για δικαιώματα ή υποχρεώσεις πρέπει και πάλι το τρίτο κράτος να συναινέσει.

ΕΞΑΙΡΕΣΗ : Όταν μια συνθήκη δημιουργεί ένα αντικειμενικό καθεστώς (π.χ η υπογραφή των Συμφωνιών της Λοζάνης το 1923, μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, όπου η Ελλάδα παίρνει τα 7 νησιά του Ν.Α Αιγαίου **όμως** αποστρατικοποιημένα! Για αυτή την συμφωνία ισχυρίζεται σήμερα η Τουρκία ότι παραβιάζεται από την χώρα μας γιατί υπάρχει στρατός σε αυτά τα νησιά.

Την ίδια υποχρέωση ανέλαβε η Ελλάδα όταν πήρε τα Δωδεκάνησα : Στη Συνθήκη των Παρισίων το 1947 πήραν μέρος μόνο οι χώρες που συμμετείχαν στον πόλεμο. Η Τουρκία δεν συμμετείχε, αρα σήμερα δεν μπορεί να περνάει με τα πλοία της ζητώντας να μην υπάρχει στρατός. Εδώ δημιουργείται ένα γενικό συμφέρον (αντικειμενικό καθεστώς) και όχι μόνο για τις γειτονικές χώρες. Δηλαδή δεν ενδιαφέρει μόνο τις γείτονες χώρες αλλά όλη την Διεθνή Κοινότητα.

Επιχείρημα Ελλάδας :

Res inter alios acta: μια συνθήκη στην οποία δεν είσαι συμβαλλόμενος δεν μπορείς να την επικαλεστείς.

Αντίλογος : Επειδή το καθεστώς της αποστρατικοποίησης δημιουργεί ένα αντικειμενικό καθεστώς μπορεί και η Τουρκία να εγείρει το ζήτημα παραβίασης.

Αλλά στην Τουρκία δημιουργείται να αποδείξει ότι υπάρχει αντικειμενικό καθεστώς.)

Η Ερμηνεία των Διεθνών Συνθηκών :

Η ερμηνευτική στο Δίκαιο είναι ένα μείζων ζήτημα. Όταν υιοθετείται ένα κείμενο προβλέπεται μια πρόβλεψη. Δεν καλύπτει όλες τις πιθανές περιπτώσεις που χρειάζονται ρύθμιση.

Ποιος ερμηνεύει την διεθνή συνθήκη ?

Απάντηση :

- Καταρχήν την ερμηνεύει ο ίδιος ο νομοθέτης και τα κράτη που την υιοθέτησαν, κάθε κράτος χωριστά ή όλα μαζί. (αυθεντική ερμηνεία της Συνθήκης = όλα τα κράτη μαζί συναινούν για την Συνθήκη)
- Όλα τα διεθνή όργανα μπορούν να ερμηνεύσουν μια συνθήκη είτε είναι πολιτικά είτε είναι νομικά όργανα.
- Πρώτος που εφαρμόζει και υιοθετεί την Συνθήκη είναι τα διοικητικά όργανα ενός κράτους π.χ το Υπουργείο Εξωτερικών. Η Συνθήκη ερμηνεύεται από τα εσωτερικά όργανα κάποιου κράτους. Άλλο όργανο που μπορεί να ερμηνεύσει είναι τα Δικαστήρια, όμως πρέπει να του έχει προσκομιστεί η συνθήκη από κάποιον αντίδικο. Έπειτα προβαίνει σε ερμηνεία. (συνεργασία Δικαστηρίων και λοιπών διοικητικών οργάνων.)

Διεθνή Ευθύνη : όταν ένα κράτος δεν εφαρμόζει την συνθήκη που υιοθέτησε ή ερμήνευσε.

Μέθοδοι Ερμηνείας :

- Αναζήτηση αληθινής βούλησης των συμβαλλομένων.
- Γραμματική ερμηνεία
- Εστίαση στον σκοπό και το αντικείμενο της Συνθήκης.

ΕΞΗΓΗΣΗ:

2^η μέθοδος ερμηνείας : όταν λέμε γραμματική ερμηνεία εννοούμε ποια φυσική έννοια δίνεται σε αυτούς τους όρους.

3^η μέθοδος ερμηνείας : είναι η τελολογική ερμηνεία μιας συνθήκης , όμως μπορεί να οδηγήσει σε αλλοτρία αποτελέσματα από την βούληση των συμβαλλομένων.

Η Ερμηνεία από άρθρα της Συνθήκης της Βιέννης :

- Όλες οι συνθήκες πρέπει να ερμηνεύονται με καλή πίστη και επίσης στο σύνολό τους να ερμηνεύονται με στόχο το αντικείμενο της συνθήκης. Όταν λέμε «καλή πίστη» εννοούμε ότι τα μέρη θα τηρήσουν τα συμφωνηθέντα. Ακόμα, σημαίνει ότι δεν δημιουργείς στον άλλον αβάσιμες προσδοκίες.

- Προσήλωση στην «συνθήκη έννοια» που δίνεται στους όρους. «Συνθήκη έννοια» είναι αυτή που λέει ότι η διάταξη πρέπει να κρίνεται υπο το φως και άλλων συμφωνιών. Πάντοτε στον όρο «συνθήκη έννοια» περιλαμβάνουμε και το γενικό περιβάλλον της συνθήκης. Περιλαμβάνουμε το ευρύτερο πλαίσιο που έχει τις ευρύτερες διατάξεις. Μέσα στην έννοια των συμφραζομένων περιλαμβάνονται και προγενέστερες συμφωνίες που θα διευκολύνουν αυτή την ερμηνεία της συνθήκης .
- Η συνολική ερμηνεία πρέπει να γίνει «υπο το φως του αντικειμένου της συνθήκης». «Υπο το πρίσμα του αντικειμένου» θα πρέπει να εξακρβωθεί σε τι στόχευαν οι συμβαλλόμενοι χρησιμοποιώντας τα διάφορα μέσα που καθόρισαν το συμβατικό κείμενο. Υπάρχει η λογική του «χρήσιμου αποτελέσματος». Αν καταλήξεις σε δύο ερμηνείες της ίδιας διατάξης τίσσεται υπέρ αυτής που δίνει το αποτέλεσμα.

Προβλήματα ερμηνείας σε μια συνθήκη :

Πρόβλημα αντιμετωπίζεται όταν θέλουμε να ερμηνεύσουμε μια συνθήκη που υπογράφηκε προηγούμενα χρόνια. Π.χ το 1976 η Ελλάδα έκανε μονομερή προσφυγή στην Χάγη. Επικαλέστηκε συμφωνία του 1928 που έθεσε σε εφαρμογή το 1931 και αφορούσε την ειρηνική επίλυση διαφορών και ειρηνική γενική συμφωνία. Μεταξύ των κρατών, την συμφωνία υπέγραψαν και η Ελλάδα και η Τουρκία. Το 1931 η Ελλάδα κατέθεσε επιφύλαξη για τις διατάξεις που αφορούσαν το εδαφικό καθεστώς. Η Ελλάδα το 1928 φοβόταν τους Βούλγαρους που ήθελαν την Δυτική Θράκη. Αν η Βουλγαρία προσέφευγε σε δικαστήριο θα διεκδικούσε τα εδάφη της Δυτικής Θράκης. Για να μην περιπέσει η Ελλάδα σε προβλήματα, διατύπωσε επιφύλαξη για το ζήτημα του εδαφικού. Έτσι το 1976 η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι η Τουρκία υπέγραψε την Συμφωνία χωρίς επιφύλαξη για το εδαφικό ζήτημα οπότε το θέμα μπορεί να ακολουθήσει την νομική οδό.

* Η έννοια της υφαλοκρηπίδας εμφανίστηκε το 1945.

* προπαρασκευαστικές εργασίες (travaux préparatoires) : συμπληρωματικό μέσο ερμηνείας. Όταν δεν υπάρχουν άλλα μέσα τότε καταφεύγουμε στις προπαρασκευαστικές εργασίες .

Το Αυθεντικό Κείμενο Μιας Συνθήκης

Το αυθεντικό κείμενο το πιστοποιεί από μόνο ότι είναι αυθεντικό π.χ λέει original.

Οι Συνθήκες έχουν ημερομηνία λήξης ?

Απάντηση:

- Μια Συνθήκη μπορεί να καταργηθεί με την συναίνεση των μερών αλλά πρέπει και η ίδια η Συνθήκη να προβλέπει το πότε θα λήξει.
- Μπορεί να μην το προβλέπει η Συνθήκη αλλά να δεχθούν κατάργηση τα συμβαλλόμενα μέρη οπότε και η Συνθήκη καταργείται.
- Υπάρχει η περίπτωση της «σιωπηρής κατάργησης»*, δηλαδή η μη εφαρμογή της από τα συμβαλλόμενα μέρη.
- Μεταγενέστερη συνθήκη που να τροποποιεί την υπάρχουσα (*ex postion degraat priori*)

- Ένα εκ των συμβαλλόμενων μερών μπορεί να μη δέχεται την Συνθήκη:
 - μονομερής αποδέσμευση : ένα κράτος καταγγέλλει και αποχωρεί (νόμιμη αποχώρηση)
 - παράνομη καταγγελία : δεν προβλέπεται καταγγελία γι' αυτή την συνθήκη ούτε γενικότεροι λόγοι. Δεν μπορεί να καταργηθεί η Συνθήκη που στηρίζει κάποιον αντικειμενικό στόχο – σκοπό.
- Περίπτωση πολέμου : Υπάρχει περίπτωση να καταργηθεί (αν στηρίζεται στην λογική των αντίποινων) αν και κανονικά πρέπει να συνεχίζεται. Σε περίπτωση πολέμου δεν καταργούνται συνθήκες που αφορούν αντικειμενικά καθίστώα, προδοσία, αιχμαλώτους, σύνορα. Επίσης με την έναρξη ενός πολέμου διακόπτονται οι διπλωματικές σχέσεις

* Από την στιγμή που ο εσωτερικός νόμος δεν προκαλεί αντιδράσεις τότε η σιωπηρή συναίνεση ισοδυναμεί με θετική συναίνεση. Ο εσωτερικός νόμος γίνεται αυτόματα διεθνής κανόνας. Π.χ : η Υφαλοκρηπίδα έγινε διεθνής διακήρυξη από τον Τρούμαν. Κανένα κράτος δεν έφερε αντίρρηση και οι ΗΠΑ άρχισαν να παίρνουν τους πλουτοπαραγωγικούς πόρους του βυθού (1945)

Rebus sics standibus (αυτός εχόντων των πραγμάτων): λατινικός όρος του ρωμαϊκού δικαίου με τον οποίο εννοούμε την ριζική μεταβολή των πραγμάτων.

Χρησιμοποιείται για να μπορέσει ένα κράτος να επικαλεσθεί κάποια γεγονότα τα οποία οδήγησαν στην σύναψη μιας συνθήκης έχουν αλλάξει ή την επικαλείται για να απαλλαγεί από δεσμεύσεις εις βάρος μιας άλλης πλευράς,

ΠΡΟΣΟΧΗ :

1^{ov}) Η υποκειμενική εκτίμηση, για να μπορέσει ένα κράτος να επικαλεσθεί τον παραπάνω όρο μπορεί να οδηγήσει σε κατάχρηση και παραφθορές.

2^{ov}) Η επίκληση αυτού του κανόνα οδηγεί σε μονομερή καταγγελία. Η επίκληση ενός κανόνα είναι δυνατόν να γίνεται μόνο για τις συνθήκες αορίστου χρόνου. Για τις συνθήκες που αφορούν περιορισμό χρόνου (ημερομηνία λήξης) η επίκληση αυτή είναι καταχρηστική και αυθαίρετη.

* Για να γίνει αντικείμενο επίκλησης ένας κανόνας θα πρέπει η μεταβολή των περιστάσεων : να αφορά σε θεμελιώδη διάταξη, η μεταβολή να είναι ριζική και απρόβλεπτη, να έχει αποτελέσει το θεμέλιο της συναίνεσης. Η τροποποίηση αυτού του θεμελίου μετατρέπει ριζικά τους όρους συνθήκης , το περιεχόμενο και το είδος των συμβατικών υποχρεώσεων

Ριζική : το τροποποιεί τόσο όσο να φτάνει στο σημείο να αφανίζει αυτό που εννοούσε τότε και να εννοείται κάτι διαφορετικό σήμερα,

Απρόβλεπτη : κάτι που δεν θα μπορούσε να έχει προβλεφθεί τον καιρό που υπογραφόταν η συνθήκη. Αν και μπορούσε να προβλεφθεί αλλά δεν έγινε τότε οπότε δεν μπορεί να επικληθεί.

ΕΞΑΙΡΕΣΗ : Δεν μπορεί καμιά περίπτωση ή αλλαγή των περιστάσεων να αποτελέσει υποχρέωση (αντικειμενική επίκληση) αν αφορά αλλαγή σε σύνορα.

* Αποστρατικοποίηση

1923 : Β.Α Αιγαίο (μερική αποστρατικοποίηση)

1947 : Δωδεκάνησα (ολική αποστρατικοποίηση)

Στην κρίση των Ιμίων το 1996, οι Τούρκοι για πρώτη φορά ζήτησαν αλλαγή συνόρων και αλλαγή εδαφικής ιδιοκτησίας από την Ελλάδα στην Τουρκία. Μόνο με την Συνθήκη του 1923 η Ελλάδα είχε δεσμευτεί έναντι της Τουρκίας. Εδώ ισχύει ο

κανόνας rebus sic standibus γιατί τα δεδομένα δεν ισχύουν πλέον. Τότε η Ελλάδα ήταν το επιτιθέμενο κράτος και η Τουρκία απαιτούσε αποστρατικοποίηση. Σήμερα δεν τίθεται θέμα ζώνης ασφαλείας διότι η τότε συνθήκες δεν ισχύουν και η Τουρκία διατηρεί στην απέναντι περιοχή στρατό ενώ η Ελλάδα όχι.

* Αναθεώρηση των Συνθηκών

Έν από τα χαρακτηριστικά του νόμου είναι ότι πρέπει να είναι προβλεπτικός (να αντιμετωπίζει την ανάγκη πριν αυτή εμφανιστεί). Δίνεται η δυνατότητα τα κράτη που έχουν κάνει την συμφωνία/συνθήκη, να προβούν στην αναθεώρησή της. Για να υπάρξει αναθεώρηση μιας διμερούς συνθήκης πρέπει να γίνει κατάργηση και αντικατάστασή της. Πρέπει επίσης να υπάρξει και συμφωνία μεταξύ των κρατών γι' αυτό.

Για να γίνει αναθεώρηση πολυμερούς συνθήκης (3 κράτη και άνω) θα πρέπει :

- ✓ Να συμφωνεί η πλειοψηφία των κρατών
- ✓ Να ακολουθηθεί διαδικασία με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.
- ✓ Να υπάρχει αίτημα από τα ίδια τα κράτη για αναθεώρηση.
- ✓ Αν μετέχουν όλα τα κράτη στην αναθεώρηση τότε η Συνθήκη αποσύρεται. Για όσα κράτη δεν δέχονται την αναθεώρηση τότε εξακολουθεί να ισχύει η παλαιά Συνθήκη.

Παλαιά Συνθήκη	Νέα Συνθήκη	Για τα κράτη B, Δ, Z, H, Θ ισχύει η Νέα Συνθήκη, ενώ για τα κράτη
A B	B Δ	
Γ Δ	Z	
E Z	H Θ	
H Θ		

- ✓ Να υπάρχει προηγούμενη κοινοποίηση στα υπόλοιπα κράτη της Συνθήκης.
- ✓ Να υπάρχει χρόνος για τις διαδικασίες αναθεώρησης.
- ✓ Να υπάρχει ρητή δέσμευση πως όσα κράτη δεν συμμετέχουν στην νέα Συνθήκη τα δικαιώματά τους δεν θα βλάπτονται.

*Περιπτώσεις :

Εάν η ίδια η Συνθήκη δεν επιτρέπει την αναθεώρησή της δεν θα αναθεωρείται. Σιωπηρή αναθεώρηση : προκύπτει όταν δημιουργείται νέα Συνθήκη και αντικαθιστά την προηγούμενη. Π.χ η Συνθήκη της ΕΟΚ τον Μάρτιο του 1957, η Συνθήκη της Λοζάνης με Σύμβαση για τα Στενά του 1923 (η πρώτη ρύθμιση έγινε το 1923 και αναθεωρήθηκε με την Συνθήκη του Μοντρέ.

Αρχές και Κανόνες του Διεθνούς Δικαίου

Γενικές Αρχές : Πηγή του Διεθνούς Δικαίου

1^η πηγή : περίπτωση του εθίμου

2^η πηγή : Συνθήκες

3^η πηγή : γενικές αρχές και κανόνες Διεθνούς Δικαίου.

* Υπάρχει μια ενιαία αντιμετώπιση τόσο των Αρχών όσο και των Κανόνων (δηλ. αντιμετωπίζεται σαν ένα σύνολο)

* Παράδειγμα : Υπόθεση της Βόρειας Θάλασσας

Το πρόβλημα ήταν ότι έπρεπε να γίνει οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας. Με την Σύμβαση της Γενεύης (1958) προέκυψε η μέθοδος οριοθέτησης (έσχατη λύση από το Δικαστήριο της Χάγης) = μέση γραμμή* - γραμμή ίσης απόστασης.

Για πρώτη φορά είπε το Δικαστήριο ότι όταν μιλάμε για αρχές και κανόνες μιλάμε για το ίδιο πράγμα (εάν το ένα είναι γενικό και το άλλο ειδικό τότε πρέπει το καθένα να εξεταστεί ξεχωριστά). Επίσης το Δικαστήριο απεφάνθη ότι τα κράτη έχουν απεριόριστη εξουσία να λύσουν το πρόβλημα της οριοθέτησης πρώτα μεταξύ τους χωρίς να προβούν σε αυτό. Το Δικαστήριο θα αποτελεί την έσχατη λύση. Επιπλέον, τα κράτη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψιν όχι το πόσο όγκο έχει μια χώρα, δηλαδή το μέγεθος της, αλλά την έκταση των ακτών που έχει αυτή σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη. Αυτό σημαίνει ότι η υφαλοκρηπίδα είναι ανάλογη του μεγέθους των ακτών του κάθε κράτους και αντιστρόφως ανάλογη της εδαφικής έκτασης. Τέλος πρέπει να επισημανθεί ότι το Δικαστήριο της Χάγης δεν θεωρεί την μέση γραμμή κανόνα εθιμικού δικαίου.

* μέση γραμμή : κάθε σημείο το οποίο απέχει εξίσου από τη μέση απόσταση των εκατέρωθεν κρατών. Θέμα απόστασης τίθεται όταν η απόσταση των ακτών δύο αντικείμενων κρατών είναι μικρότερη ή ίση από 200 ναυτικά μίλια.

Οικονομικός Χαρακτήρας των Πράξεων των Διεθνών Οργανισμών :

Είναι γραπτό προϊόν ευχής των κρατών. Δηλαδή καλλιεργούν κανόνα υποχρεωτικής συμπεριφοράς? Αρχικά χωρίζουμε τις πράξεις ανάλογα με το πρόγραμμα που εκδίδουν τα όργανα. Την νομική ισχύ των οργάνων την κρίνει το καταστατικό. Παράδειγμα : για να δούμε ποιες πράξεις μας αφορούν θα πρέπει να δούμε το καταστατικό του ΟΗΕ για τα δύο όργανα που εκδίδουν αποφάσεις.

1. Συμβούλιο Ασφαλείας : Το καταστατικό λέει ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας δεν είναι υποχρεωμένο να εκδίδει αποφάσεις αλλά σύμφωνα με το άρθρο 25 και πάντα μέσα στο πλαίσιο του κεφαλαίου 7 οι αποφάσεις είναι δεσμευτικές. Το Συμβούλιο Ασφαλείας αξιολογεί πολιτικά και αναλαμβάνει να εφαρμόσει τα μέτρα του κεφαλαίου 7.

Μέτρα – Μέσα του Σ.Α.

- Ήπια μέσα : μη αναγνώριση (soft law*)
- Ήπια – Βίαια μέσα : εμπάργκο , οικονομικές κυρώσεις*
- Στρατιωτικές κυρώσεις, στρατιωτικός – ναυτικός – αεροπορικός αποκλεισμός
- Αποκατάσταση δια ένοπλης βίας, επεμβάσεις (π.χ 17/1/1991 ΗΠΑ Καταγίδα της Ερήμης)

Όλες αυτές οι αποφάσεις είναι δεσμευτικές (erga omnes). Υπάρχουν ωστόσο και αποφάσεις που σύμφωνα με το κείμενο της απόφασης δεν δημιουργήσαν δέσμευση, απλώς εκφράζουν μια τοποθέτηση του Οργανισμού, π.χ Ροδεσία : παραβίαση κατά των δικαιωμάτων των λευκών, είναι ένα θέμα με το οποίο δεν ασχολήθηκε το Σ.Α). Τέλος έχουμε τις πράξεις που έχουν έμμεση δέσμευση. Σε αυτή την περίπτωση παίζει μεγάλο ρόλο ο τρόπος έκφρασης και διατύπωσής τους.

* **κύρωση** : απόφαση για βίαιη – επιτακτική – εξαναγκαστική συμμόρφωση του κράτους που προέβη σε παραβίαση κανόνων διεθνούς δικαίου.

* soft law : ακόμα δεν είναι Συνθήκη, είναι μια «ευχή» που θεωρείται ωφέλιμη για τα κράτη. Παίζει ρόλο να έχει ληφθεί με ομοφωνία προκειμένου να πετύχει. Ωστόσο είναι ακόμα υπο διάπλαση / διαμόρφωση

2. Ευρωπαϊκή Ένωση : Πρόκειται για ένα όργανο το οποίο εκ της ιδρυτικής του συνθήκης εκδίδει πράξεις οι οποίες δεσμεύουν τα κράτη.

Απόφαση ΓΣ 12/1960 : περί παραχώρησης ανεξαρτησίας στους αποικιακούς λαούς, δόθηκε το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης , όλες οι χώρες που διατηρούσαν αποικιακά εδάφη δεσμεύτηκαν ότι θα τους δώσουν ανεξαρτησία. Επομένως η απόφαση ήταν δεσμευτική αφού την μετέπειτα πρακτική την δέχτηκαν όλα τα κράτη με λήψη ομόφωνη. Ωστόσο η διάταξη του Χάρτη γι' αυτή την απόφαση δεν ήταν τόσο δεσμευτική.

Απόφαση ΓΣ 1970 (πάλι ομόφωνη) : μιλάει πάλι για αυτοδιάθεση ώστε τα νέα ανεξάρτητα κράτη να μην είναι εύκολα στο να τα προσβάλουν και να μην τα αφήσουν να απολαύσουν τον καρπό της αυτοδιάθεσης.

Απόφαση ΓΣ 1974 : απαγόρευση βίας (ομόφωνα)

*Υπήρχαν και αποφάσεις που δεν ελήφθησαν ομόφωνα και αφορούσαν την νέα διεθνή τάξη.

* Εκτός από τις πράξεις των Ηνωμένων Εθνών υπάρχουν περιπτώσεις που τα κράτη δημιουργούν δέσμευση με «μονομερείς διακηρύξεις». Σε αυτή την περίπτωση δεσμεύονται τα κράτη πομποί (δημιουργείται νομική δεσμευτικότητα) και δεν δεσμεύονται τα κράτη στα οποία απευθύνεται η διακήρυξη (κράτη δέκτες) γιατί τότε θα διαλυόταν το δικαιοκτικό σύστημα.

Το Διεθνές Δίκαιο ως προς την Κωδικοποίηση

Πως γίνεται η κωδικοποίηση ?

Ο εφαρμοστής είναι η νομική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, τα δικαστήρια και τα διεθνή δικαστήρια.

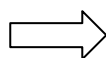
- 1) Φορέας : ιδιωτικοί φορείς – Πανεπιστήμιο Morvand = νομική σχολή από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα.
- 2) Αμερική : προσπάθεια καταγραφής κανόνων εθιμικού δικαίου και απόδοσης σχολιασμού (pre statement) π.χ 11/9/2001 Κούβα = ασφάλεια για τους πολίτες και στέρηση δικαιωμάτων σε πιθανούς τρομοκράτες.
- 3) Διακρατική 1867 - 1977

* Τεράστια σημασία για το νομοθετικό έργο παίζει η **Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου**. Συμμετέχουν νομικοί που συλλογίζονται αυτό που είναι δίκαιο και το βάζουν σε νομική φόρμα, δηλαδή κωδικοποιούν το ήδη υπάρχον. Αυτό συμβαίνει γιατί λαμβάνεται υπόψη μόνο η νομική πραγματικότητα.

* Συνδιάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας (1973 – 1982)

Η 1^η Διάταξη ικανοποιεί την 1^η κατηγορία κρατών (απόκτηση ζωνών, παράκτια κράτη)

προϊόν συμβιβασμού

Η 2^η Διάταξη ικανοποιεί την 2^η κατηγορία κρατών (τριτοκοσμικά κράτη)